Obserwatorium Wyborcze

ow.org.pl

tel. 883 188 969

Marcin Skubiszewski

skubi@skubi.net

Plan

Część 1: najważniejsze informacje dla wszystkich osób, które pracują w OKW (obwodowych komisjach wyborczych)

- Przykłady fałszerstw z Rosji
- Tajność głosowania
- Zatłoczenie lokalu wyborczego
- Warunki ważności karty i głosu
- Pieczętowanie kart
- Zapieczętowanie otworu do urny na początku liczenia
- Liczenie podpisów
- Wspólne liczenie głosów przez komisję
- Sprawdzanie tożsamości
- Co czytać, wziąć ze sobą do lokalu wyborczego

Plan

Część 2: Składanie raportów do Obserwatorium Wyborczego (technika)

- Otwieranie konta w systemie f2.ow.org.pl
- Składanie raportów aplikacją Enketo (wszystkie smartfony, tablety, komputery)
- Składanie raportów aplikacją KoBo Collect (Android)

Część 3: Formularz Obserwatorium Wyborczego; więcej o procedurach w OKW

Najważniejsze informacje dla wszystkich, którzy pracują w OKW

Filmy z oszustwami (głosowanie, liczenie)

Lista filmów:
https://www.youtube.com/playlist?list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Pierwsze: oglądać do pierwszej wrzuty 0:23 **(WAŻNE – oglądać)**
https://www.youtube.com/watch?v=ymY04FK-I7Y&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Drugie: od 0:55
https://www.youtube.com/watch?v=7igBzj66K1k&index=2&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Trzecie: od 0:22
https://www.youtube.com/watch?v=j-TPNJmNeZI&index=3&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Filmy z oszustwami (głosowanie, liczenie)

Czwarte: od początku
https://www.youtube.com/watch?v=hI1fd9_lQAg&index=4&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Piąte: od 0:20
https://www.youtube.com/watch?v=vAU-p-MnB1U&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp&index=5

Filmy z oszustwami (głosowanie, liczenie)

Szóste: przekładanie przy liczeniu (WAŻNE – oglądać)

https://www.youtube.com/watch?v=nvyXvYf4ncE&index=6&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp

Siódme: złapana kobieta z kartami i policja ~ 2:40

https://www.youtube.com/watch?v=K1-pOob17_g&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp&index=7

Ósme: bałagan 3:14 (WAŻNE – oglądać)

https://www.youtube.com/watch?v=vOkfj1ItIJg&list=PLoMekv3Q0RggiyrfjWH1TYcguuH7bQgFp&index=8

Tajność głosowania

To jest zasada, a nie prawo

- tajność jest również obowiązkiem

  uzasadnienie: tylko obowiązkowa tajność chroni przed naciskami i sprzedażą głosów

Tajność głosowania – Komisja Wenecka

Code of Good Practice in Electoral Matters

Guidelines and Explanatory Report

Venice, 18-19 October 2002

http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2002)023rev-e

4. Secret suffrage

a. For the voter, secrecy of voting is not only a right but also a duty, non-compliance with which must be punishable by disqualification of any ballot paper whose content is disclosed.

b. Voting must be individual. Family voting and any other form of control by one voter over the vote of another must be prohibited.

Przekład

4. Głosowanie tajne

a. Dla wyborcy tajność głosowania jest nie tylko prawem, ale także obowiązkiem, niespełnienie którego musi być karane unieważnieniem każdej karty do głosowania, której treść została ujawniona.

b. Głosowanie musi być indywidualne. Głosowanie rodzinne oraz wszelkie inne formy kontroli wyborcy nad głosem innego wyborcy muszą być zabronione.

Tajność głosowania – Konstytucja

Art. 96 ust. 2. Wybory do Sejmu są powszechne, równe, bezpośrednie i proporcjonalne oraz odbywają się w głosowaniu tajnym.

[...]

Art. 97 ust. 2. Wybory do Senatu są powszechne, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Kodeks wyborczy

Art. 52. § 5. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udaje się do miejsca w lokalu wyborczym zapewniającego tajność głosowania.

§ 5a. Tajność głosowania zapewnia się w szczególności przez przygotowanie w lokalu wyborczym odpowiedniej liczby łatwo dostępnych miejsc umożliwiających każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z kartą do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób.

§ 6. Wyborca wrzuca kartę do urny znajdującej się w dostępnym i widocznym miejscu lokalu wyborczego, w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna.

§ 6a. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie wyznacza członka komisji, który przebywając w bezpośredniej bliskości urny zapewnia jej nienaruszalność oraz przestrzeganie przez wyborców zasad, o których mowa w § 6.

Kodeks wyborczy

Art. 41. Dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych numerów list i nazw lub nazwisk albo poczynienie innych znaków lub dopisków na karcie do głosowania, w tym w kratce lub poza nią, nie wpływa na ważność oddanego na niej głosu.

Sankcje

- są za wynoszenie kart z lokalu
- są za oglądanie czyjegoś głosu wbrew jego woli
- są za zakup, sprzedaż głosu, za zastraszanie wyborcy
- brak za naruszenie tajności głosowania przez wyborcę

W lokalu wyborczym nie powinno być tłoku (1)

Gdy jest tłok, nie sposób

- Zorientować się, czy procedura jest przestrzegana
- Nakłonić wyborców do wchodzenia za kotarę

Kiedy jest tłok, powinien być odźwierny – członek komisji, który ogranicza możliwość wchodzenia do lokalu

Tego nie ma na oficjalnych szkoleniach.

!!! Państwowa Komisja Wyborcza nie zgadza się z powyższym (jej stanowisko nie ma charakteru wytycznych) !!!

W lokalu wyborczym nie powinno być tłoku (2)

Trudność: jeśli tłok jest o godz. 21:00

- **trudność prawna:** ustawa uprawnia do głosowania osoby, które były w lokalu przed 21:00 i nic nie mówi o tych, którzy czekali w kolejce na zewnątrz przed 21:00
- **trudność organizacyjna:** jak odróżnić osoby, które czekały przed lokalem o 21:00 od innych osób?

Karta przedarta, karta nieważna, głos nieważny

Art. 71. [Przeliczenie wyjętych kart do głosowania oraz oddanych głosów]

§ 2. Kart do głosowania przedartych całkowicie na dwie lub więcej części nie bierze się pod uwagę przy obliczeniach, o których mowa w § 1.

- *karta predarta jest nieważna, ale się nie liczy (nawet jako nieważna się nie liczy)*

- Karta bez pieczątki komisji obwodowej jest nieważna
- Karta z innej komisji obwodowej (inna pieczątka) jest nieważna
- Nie wiem, jak należy traktować inne dokumenty wrzucone do urny (np. kartę tylko z grubsza przypominającą dokument oficjalny)

Karta przedarta, karta nieważna, głos nieważny

- Głosy są tylko na kartach ważnych
- głos nieważny (na karcie ważnej):
  - brak krzyżyka
  - krzyżyk wyłącznie przy liście unieważnionej
  - krzyżyki przy kandydatach nieskreślonych z różnych list nie unieważnionych
- dwa krzyżyki przy tej samej liście: **głos ważny**, na pierwszego z nich w kolejności listy

Art. 439, 440, 486; 450, 459 § 1 o odpowiednim stosowaniu art. 440; wytyczne PKW

Karta przedarta, karta nieważna, głos nieważny

- głos ważny:
  - krzyżyk tylko przy skreślonym kandydacie
    - to jest głos na jego listę
  - 2 krzyżyki, przy skreślonym i nieskreślonym kandydacie (z tej samej listy lub z różnych list)
    - to jest głos na nieskreślonego kandydata
  - dwa krzyżyki przy dwóch nieskreślonych kandydatach z tej samej listy
    - głos ważny, na pierwszego z nich w kolejności listy

Karta przedarta, karta nieważna, głos nieważny

- dodatkowy dopisek lub zamazanie kratki
  - bez znaczenia, o ile nie zawiera dwóch linii przecinających się w kratce lub na jej brzegu
  - jeśli zawiera takie linie, to liczy się jak krzyżyk
  - … a więc wyborca, który zamazuje kratkę, żeby zmienić swój głos, powinien to zrobić bardzo starannie (nie zakreskować)

Art. 439, 440, 486; 450, 459 § 1 o odpowiednim stosowaniu art. 440; wytyczne PKW

Pieczętowanie kart

Rano,

Wszystkie karty (niestety nie zostawiamy zamkniętych paczek)

ale nie musi być wszystko gotowe na 7:00

- Nie tylko pieczętujemy wszystko, ale dodatkowo wszystkie karty dokładnie sprawdzamy
- Obserwator nie dotyka kart, ale prosi komisję o dokładne sprawdzenie
  - Uzasadnienia dwa
    - Brak pieczątki narusza prawa wyborcy (karta nieważna) i brzydko wygląda w protokole. **To uzasadnienie podawać.**
    - Karuzela (radziecka metoda kupowania głosów) wiąże się z wrzuceniem fałszywej karty do urny

      Chcemy rozróżnić między karuzelą a niedopatrzeniem komisji

Plomby i protokoły wewnętrzne

Opaski samozaciskowe trzeba wkładać na właściwą stronę

- Prosty test: jeśli po zaciśnięciu da się otworzyć, to była zła strona, powtarzamy z przeciwnej strony

Co plombujemy

- Urnę z wyjątkiem wlotu przed rozpoczęciem głosowania
- Wlot urny zaraz po zakończeniu głosowania (na początku liczenia komisjha zajmuje się czym innym ni urną)

Numery plomb (jeśli są numerowane) wpisujemy do protokołu wewnętrznego, potem sprawdzamy

- Protokół wewnętrzny wzmiankowany w wytycznych PKW, nigdzie nie jest dokładnie opisany
- Moja sugestia: powinien mieć pieczęć i podpisy wszystkich obecnych

… zbyt wielka liczba nieobecności wtedy nie da się ukryć

Sprawdzanie tożsamości

- Obowiązkowe
- Dokument, którego ważność się skończyła, jest uznawany
- Odpowiednia aplikacja na telefonie: **mTożsamość** (obrazek wyświetlony na telefonie) wystarczy
  - Istnieje poprawny sposób sprawdzania autentyczności (**mWeryfikator**), ale
  - Mweryfikator wymaga drugiego telefonu, z tym samym systemem, co telefon osoby sprawdzanej (**Android** lub **iPhone**)
  - W tej sytuacji: wytyczne Państwowej Komisji Wyborczej każą sprawdzać na oko (czy wygląda, jak powinno)
  - czyli słabe bezpieczeństwo, nie wiadomo, dlaczego

Dwie zasady liczenia głosów, o których komisja może zapomnieć

Liczenie podpisów w spisie wyborców i niewykorzystanych kart

- Komisja powinna te dwie rzeczy policzyć tuż po zakończeniu głosowania, a nie opierać się na notatkach, które członkowie robili podczas głosowania.

Wspólne liczenie podpisów i głosów przez komisję

- Nie wolno dzielić komisji na zespoły
- Dotyczy to także liczenia podpisów i niewykorzystanych kart

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (1)

Dla wszystkich (członków komisji, obserwatorów)

1) Jedzenie i napoje
2) Telefon z dodatkowymi bateriami i zasilaczem
3) Dokument tożsamości
4) Aparat fotograficzny, kamera video
   - może być w telefonie
5) Latarka, którą w dowolnym momencie możemy zaświecić w ciągu 2 sekund
   - może ewentualnie być w telefonie, ale to wymaga przetestowania

Ciąg dalszy na następnej stronie

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (2)

Dla wszystkich (członków komisji, obserwatorów) (cd)

6) Rozdziały 6-9 (art. 38-81) kodeksu wyborczego, cały kodeks tu:
http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20110210112/U/D20110112Lj.pdf

7) Wytyczne PKW
https://wybory.gov.pl/sejmsenat2019/statics/uchwaly/pliki/1567438728_Wytyczne_obwodowe_Sejm_2019.pdf

Ciąg dalszy na następnej stronie

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (3)

Dla wszystkich (członków komisji, obserwatorów) (cd)

8) Porady Fundacji Odpowiedzialna Polityka

http://odpowiedzialnapolityka.pl/wp-content/uploads/2019/09/Przewodnik-dla-obserwatoro%CC%81w_rozdzia%C5%82-1_v2.pdf

http://odpowiedzialnapolityka.pl/wp-content/uploads/2019/09/Przewodnik-dla-obserwator%C3%B3w_rozdzia%C5%82-2_v21.pdf

http://odpowiedzialnapolityka.pl/wp-content/uploads/2019/09/Przewodnik-dla-obserwator%C3%B3w_rozdzia%C5%82-3.pdf

Ciąg dalszy na następnej stronie

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (4)

Dla wszystkich (członków komisji, obserwatorów) (cd)

8) Apel Obserwatorium Wyborczego (tajne głosowanie, głosowanie bez udziwnień, wspólne liczenie głosów

(będzie nowsza wersja) http://odpowiedzialnapolityka.pl/wp-content/uploads/2019/09/Przewodnik-dla-obserwator%C3%B3w_rozdzia%C5%82-3.pdf

9) Numer telefonu Obserwatorium Wyborczego **883 188 969**

- Głównie do pytań o procedury

10) Papier do pisania, ewentualnie długopis lub ołówek

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (5)

Dla członków komisji dodatkowo

1) Nożyczki
2) Taśma klejąca

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (6)

Dla obserwatorów i mężów zaufania dodatkowo

1) Zaświadczenie
2) Ewentualnie: kopia pełnomocnictwa dla osoby, która wystawiła zaświadczenie (dotyczy tylko mężów zaufania)
3) Identyfikator (na wypadek, gdyby komisja wyborcza nie miała własnych)

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (6)

Dla osób wysyłających raporty do Obserwatorium Wyborczego dodatkowo

1) Login i hasło do KoBo Tolboxa, czyli do **f2.ow.org.pl**
2) **Telefon, tablet lub komputer, na którym**
   - Ściągnęliśmy multiformularz
     - albo w Enketo formularz https://enketo.f2.ow.org.pl/x/#r4CN2G9x
     - Albo formularz „Wybory do Sejmu i do Senatu” w KoBo Collect
   - Formularz zaktualizowany w sobotę, wysłany próbnie formularz co najmniej raz po aktualizacji, ale przed godziną 5:30, 13.10

     Po próbnej wysyłce proszę sprawdzić, czy rzeczywiście się wysłał

Co wziąć ze sobą do komisji wyborczej (7)

Dla osób wysyłających raporty do Obserwatorium Wyborczego dodatkowo

1) Numer telefonu koordynatora

   Proszę nie dzwonić do koordynatorów w sprawach informatycznych

2) Numer telefonu wsparcia technicznego (np. jeśli formularz nie chce się wysłać) [zmieniony we wrześniu 2019] **736 972 120**

3) Numer główny Obserwatorium wyborczego: pytania prawne; w innych sprawach jako wsparcie drugiego poziomu (jeśli wsparcie pierwszego poziomu nie wystarczy): **883 188 969**

Obserwatorium Wyborcze: Co czytać, gdzie się zapisać

- **ow.org.pl**
- Facebook, grupa **Obserwatorium Wyborcze**
- Facebook, fanpage **Obserwatorium Wyborcze**
- podręcznik:

  Karol Bijoś, *Poradnik dla obserwatorów społecznych*

  - http://www.batory.org.pl/upload/files/Programy%20operacyjne/Masz%20Glos/ObserwujemyWybory/Poradnik%20dla%20obserwatorow%20spolecznych_%20Wybory%20samorzadowe%202018.pdf

Składanie raportów do Obserwatorium Wyborczego (technika)

System KoBo Toolbox

Obserwatorium
Wyborcze
Skubiszewski 33

Jak KoBo Toolbox zbiera dane (1)

Nasz system zbierania danych (KoBo Toolbox) zawiera dwie aplikacje do wypełniania formularzy. W tym szkoleniu omówione są obie aplikacje, ale każdy użytkownik wybiera jedną z nich i tylko tej jednej się uczy.

- **KoBo Collect**: aplikacja na Androida
  - trzeba zainstalować KoBo Collect
  - Trzeba **nie instalować** ODK Collect
    - KoBo Collect, to fork ODK Collect, używają tych samych plików i konfiguracji
    - instalacja ODK Collect przeszkadza funkcjonowaniu KoBo Collect
- **Enketo**: aplikacja działająca na różnych (praktycznie wszystkich) przeglądarkach internetowych
  - nie trzeba nic zainstalować (magiczne, Javascript)

Jak KoBo Toolbox zbiera dane (2)

Przy zbieraniu danych łączność jest minimalna, jest tylko

- W momencie pobrania formularzy z serwera na komputer obserwatora
- W momencie wysyłania formularzy z powrotem do serwera

W międzyczasie żadna łączność nie jest potrzebna

Można wypełnić 5 albo więcej formularzy nie mając internetu, a na koniec pojechać do miejsca, gdzie internet jest, i wszystko wysłać

Otwieranie konta w f2.ow.org.pl

Kompletny podręcznik obejmujący wszystko, co mogłoby pójść nie tak:

Obserwatorium Wyborcze: jak wysyłać raporty (wersja wstępna)

https://ow.org.pl/wp-content/uploads/2018/11/wprowadzanie-formularzy-new.pdf

Jak używać Enketo (0)

System znajduje się tu: **https://form.f2.ow.org.pl**

Najpierw

- otwieramy konto w systemie KoBo Toolbox
  - system wyśle nam mail
  - ten mail może łatwo znaleźć się w naszym katalogu *spam*
- logujemy się na to konto

Jak używać Enketo (1)

Jak uzyskać URI formularza:

- Są publikowane przez Obsewatorium Wyborcze
- Obecnie używane URI są wskazane na stronie https://ow.org.pl/materialy-dla-obserwatorow/

Jak używać Enketo (2)

- Wchodzimy do Enketo
  - łączność potrzebna przy pierwszym wczytywaniu formularza
  - ale nie w przypadku powrotu do formularza poprzednio wczytanego

    ... dlatego musimy **wczytać (odwiedzić raz) formularz potrzebny do obserwacji w domu, przy dobrym internecie, przed wyruszeniem w teren.**

Kontynuować częściowo wypełniony formularz

- Gdy otwieramy formularz, Enketo może pytać, czy chcemy kontynuować poprzednio rozpoczętą niekompletną odpowiedź
  - odpowiedź DISCARD bezpowrotnie zniszczy niekompletną odpowiedź -- trzeba uważać

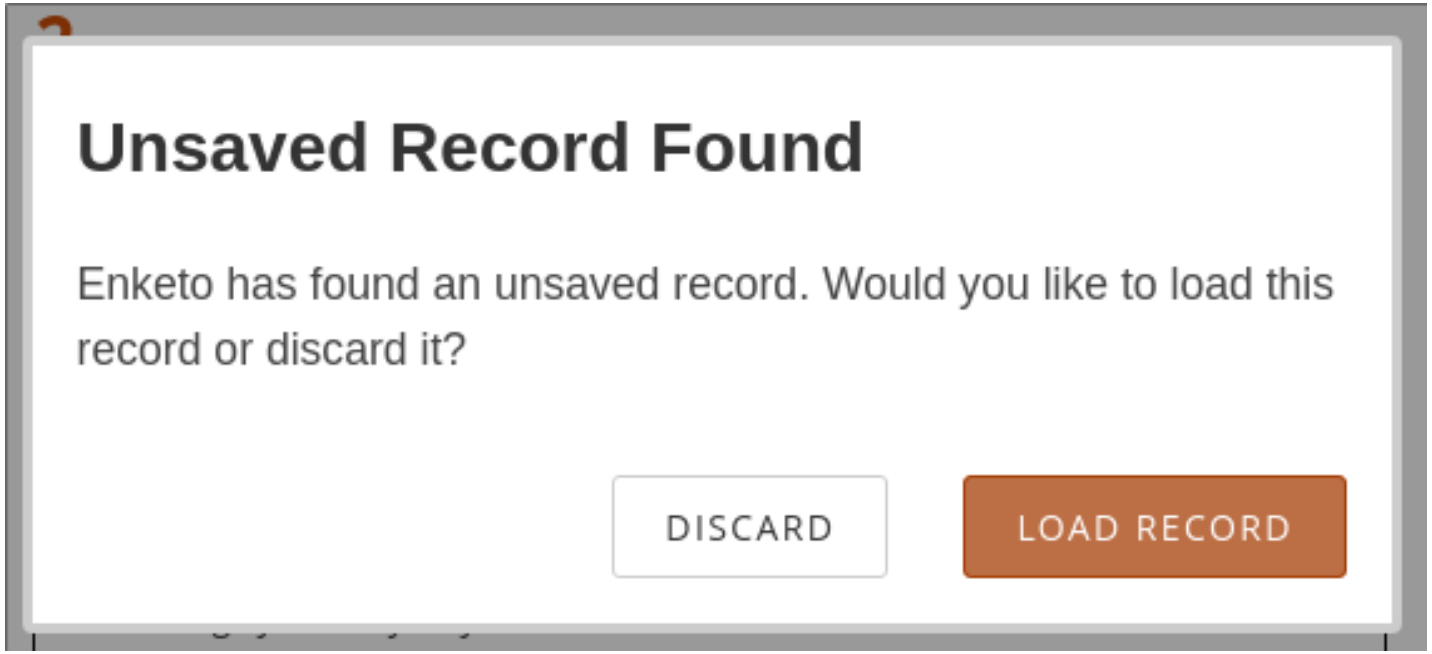

Jak używać Enketo (3)

Następnie wypełniamy (łączność niepotrzebna)

… kończymy (**SUBMIT**) (łączność niepotrzebna)

... i wysyłamy (menu z lewej) (lepiej)

… lub czekamy, aż samo się wyśle (gorzej)

Uwaga: Enketo nie działa w trybie anonimowym przeglądarki
Uwaga: Enketo nie działa, jeśli w przeglądarce wyłączyliśmy zapamiętywanie historii

Jak zaktualizować formularz w Enketo

- Kilkakrotnie (np. trzykrotnie) odświeżyć stronę, na której jest formularz
- Jeśli URL się zmieni, to przywracamy go z zakładek lub przyciskiem przeglądarki „do tyłu”
- Jeśli przy odświeżaniu pojawi się poniższy obrazek, to trzeba odpowiedzieć DISCARD (nie kontynuujemy na nowym formularzu odpowiedzi, którą zaczęliśmy tworzyć na starym)

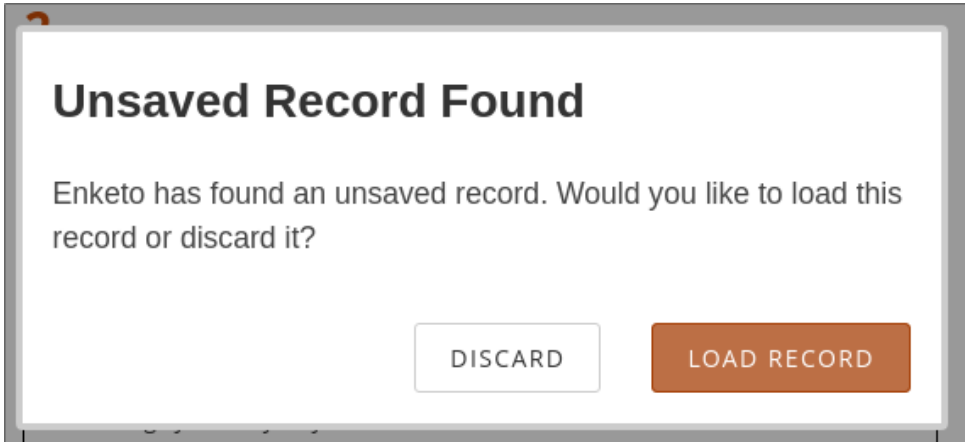

ZNOWU OGLĄDAŁEŚ PORNOSY W INTERNECIE?
NIE OGLĄDAŁEM!

Piknik na skraju głupoty
OGLĄDAŁ!

Instalacja i konfiguracja KoBo Collect

INSTALACJA APLIKACJI KOBO COLLECT W SYSTEMIE ANDROID

1. Otwórz sekcję Aplikacje na swoim urządzeniu. Kliknij ikonę aplikacji Sklep Play Google Play.

2. Wyszykuj aplikację KoBo Collect.

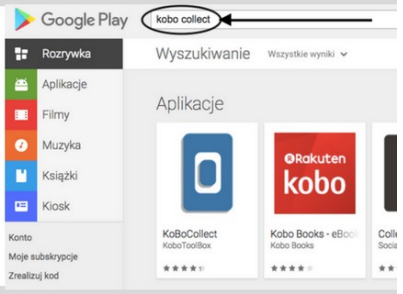

3. Kliknij ikonę aplikacji KoBo Collect. Aplikacja się otworzy.

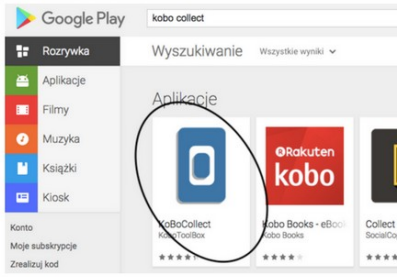

4. Kliknij Zainstaluj. Postępuj zgodnie z instrukcjami wyświetlonymi na ekranie, by zrealizować instalowanie.

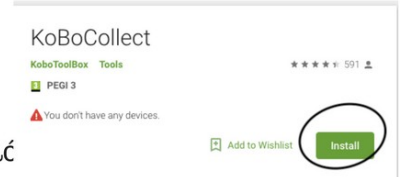

Uwaga: aplikacja KoBo Collect jest przeznaczona do działania na obsługiwanych urządzeniach z Androidem. Nie można ich używać na smartfonach z systemem Windows lub OS X.

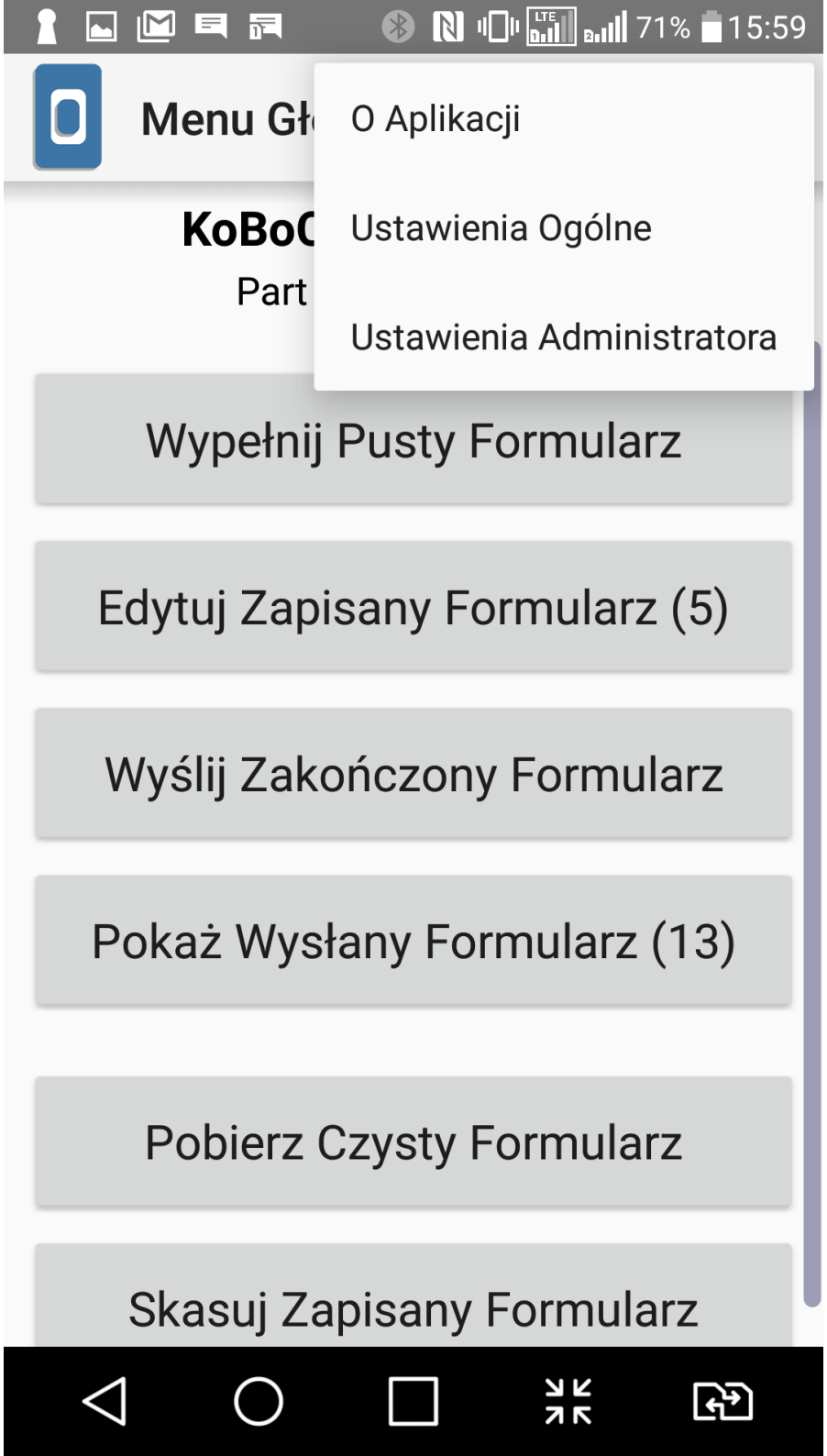
71%
15:59
Menu Gł
O Aplikacji
Ustawienia Ogólne
Ustawienia Administratora
KoBoC
Part
Wypełnij Pusty Formularz
Edytuj Zapisany Formularz (5)
Wyślij Zakończony Formularz
Pokaż Wysłany Formularz (13)
Pobierz Czysty Formularz
Skasuj Zapisany Formularz

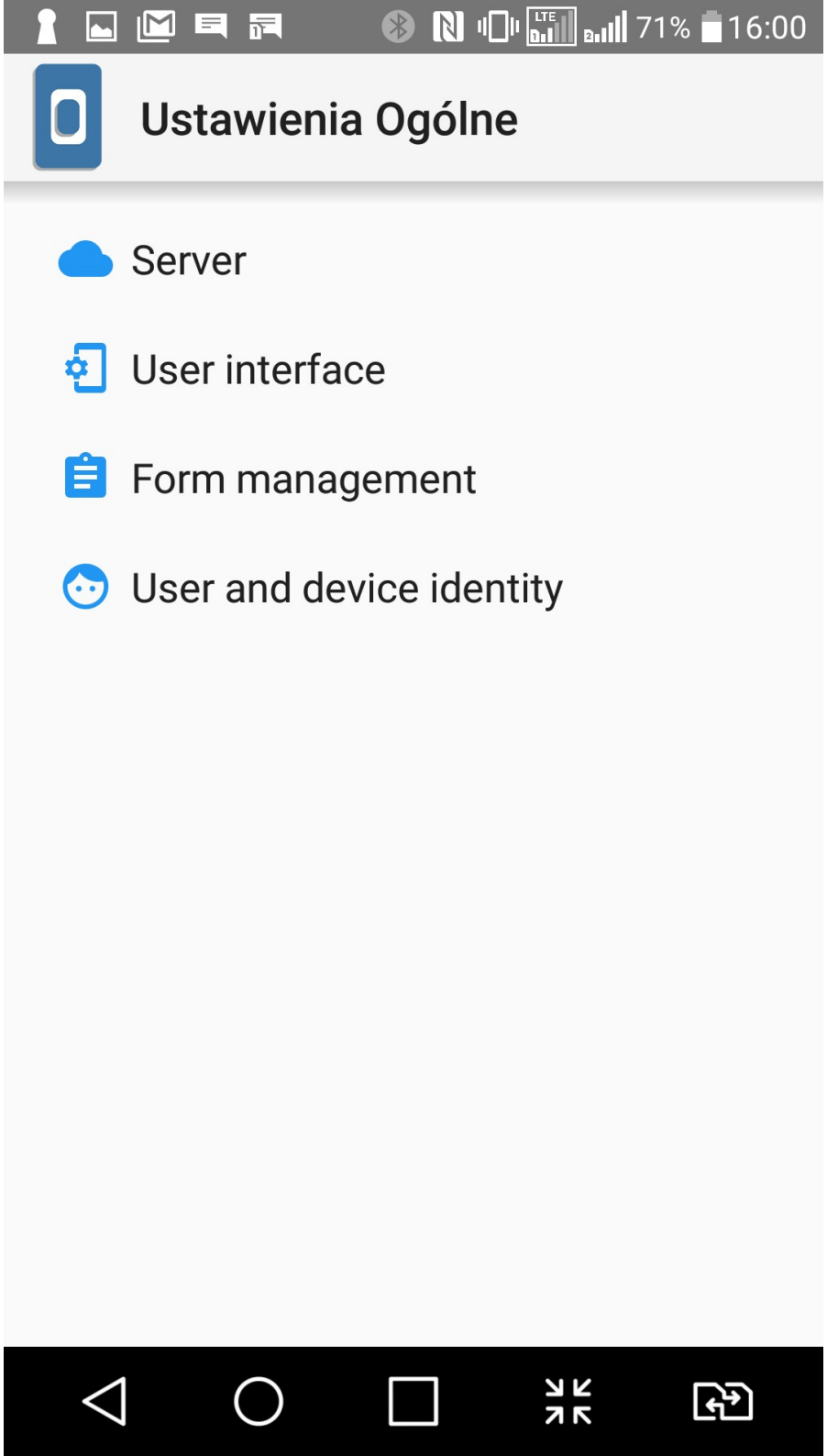

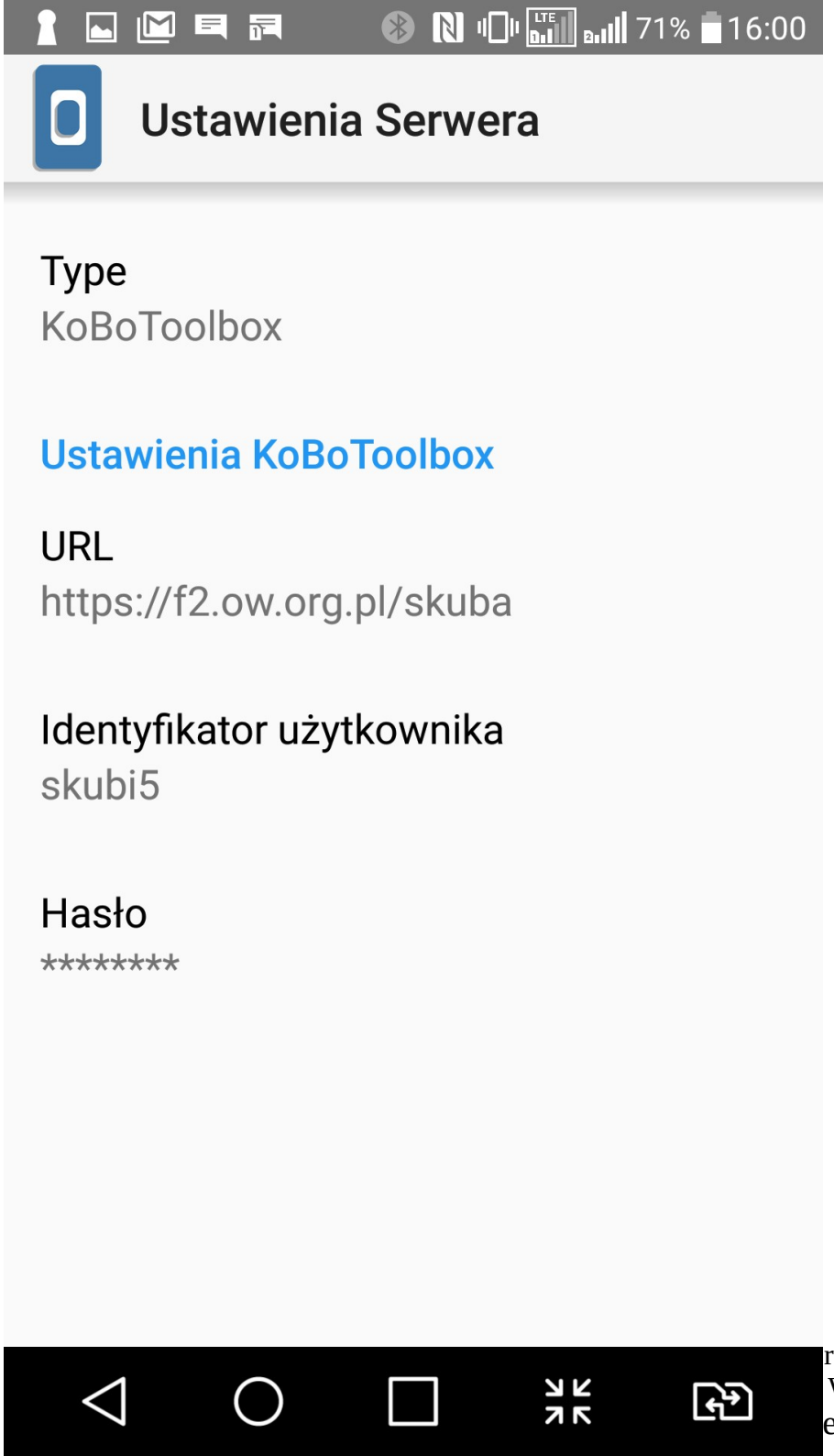

rwatorium
Wyborcze
ewski 47

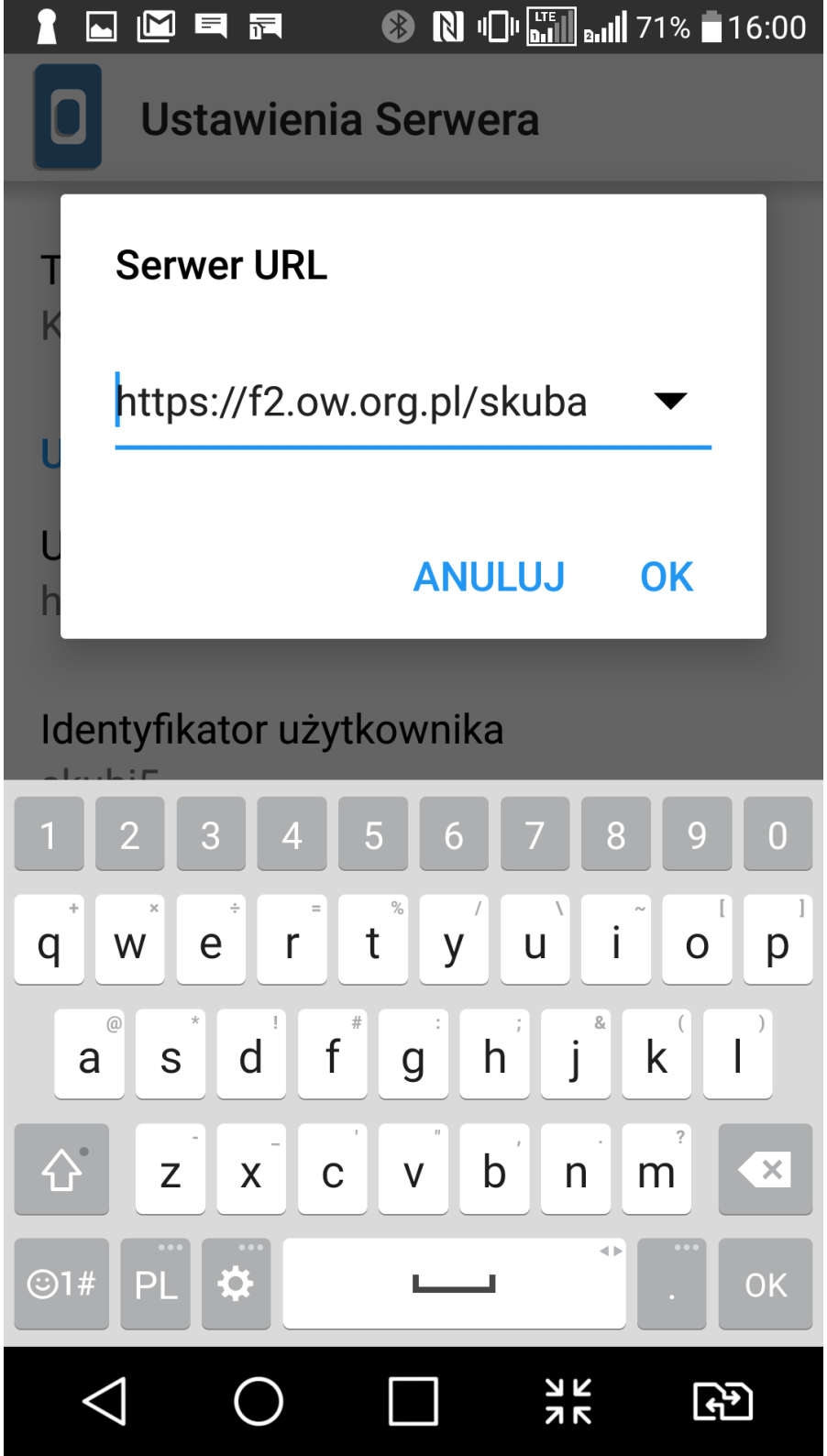

- Wszyscy używamy tego samego URL **https://f2.ow.org.pl/skuba**

- **URL musi się zaczynać od https://**

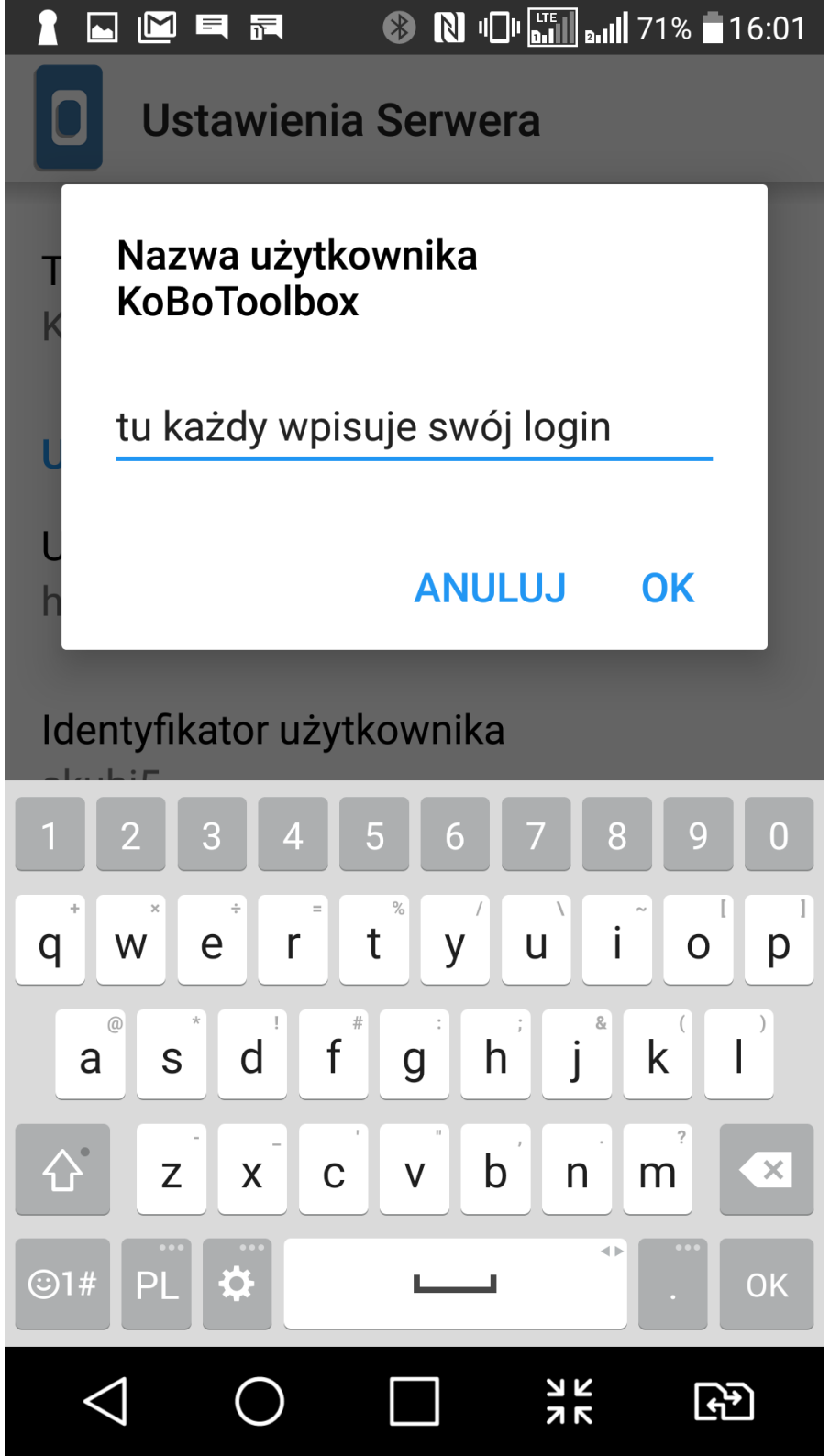

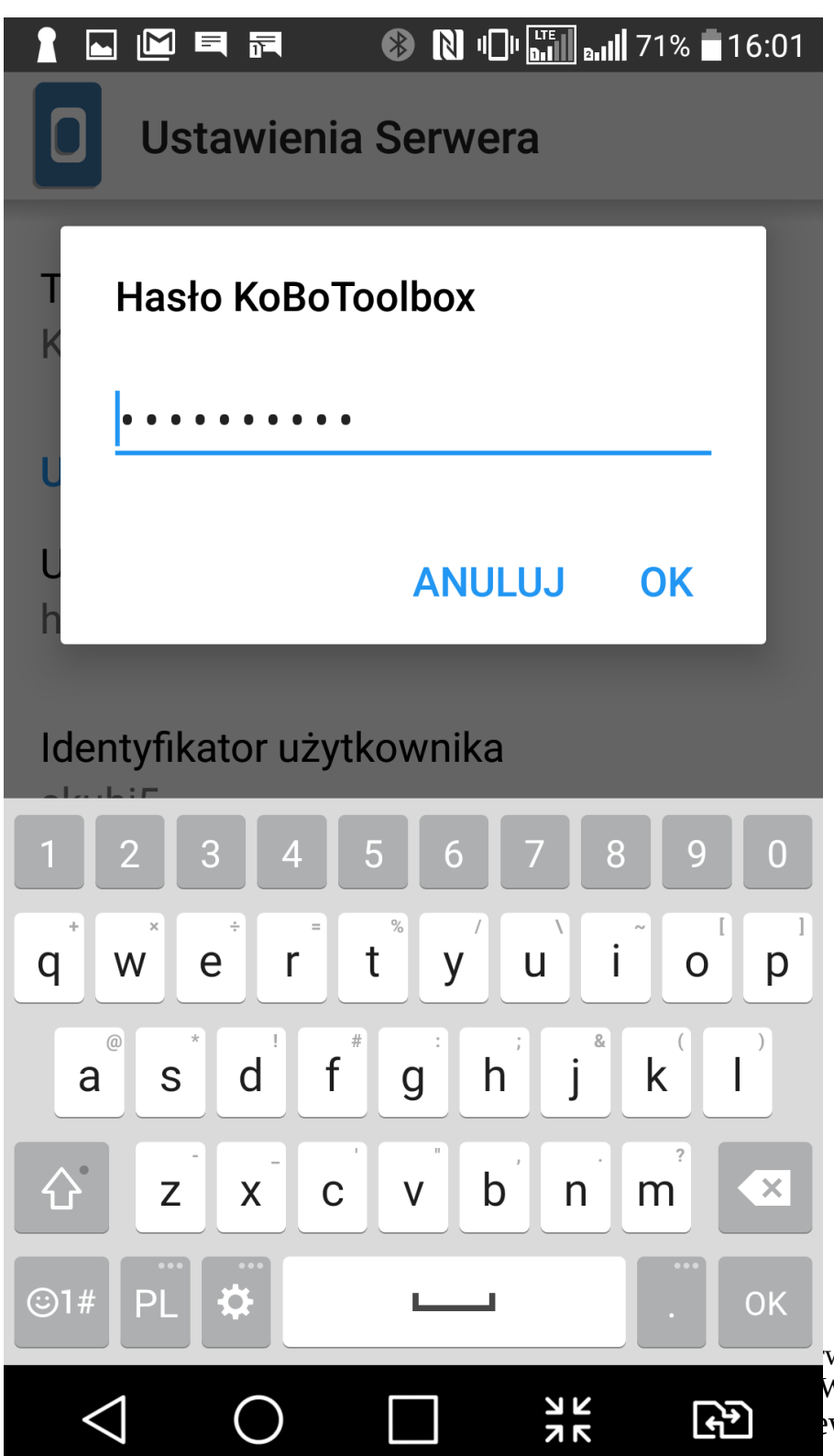

watorium
Wyborcze
ewski 49

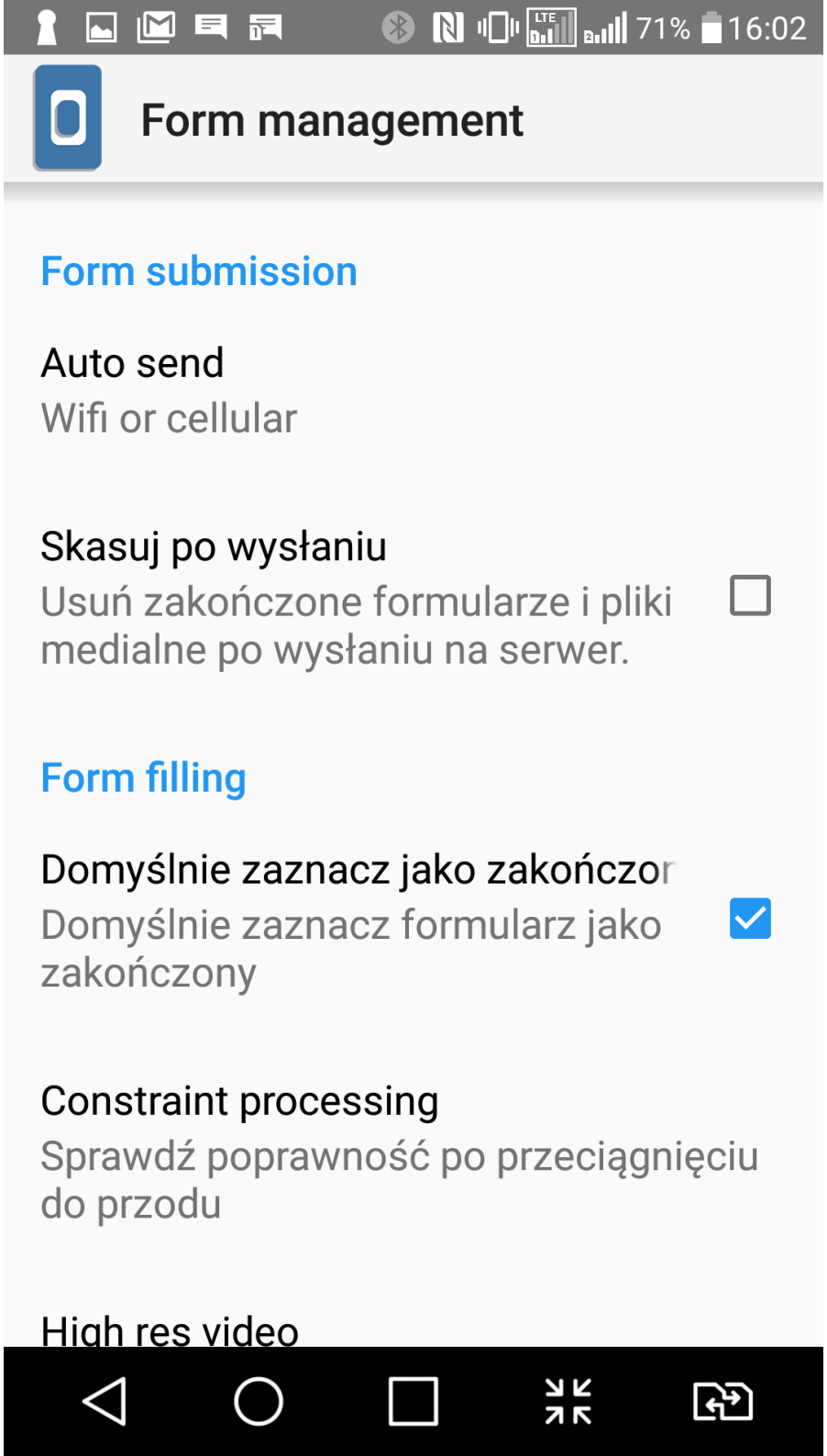

Wszystkie rubryki na tym obrazku są ważne

Następnie

- Kasujemy stare **czyste** formularze
  - bardzo ważne
  - tuż przed prawdziwą pracą
    - prawdziwa praca, to obserwacja głosowania
    - prawdziwa praca, to obserwacja kampanii
      (w odróżnieniu od szkoleń, ćwiczeń, prób)

93% 03:22
KoBoCollect > Menu Główne
KoBoCollect 1.4.8 (1057)
Part of KoBoToolbox
Wypełnij Pusty Formularz
Edytuj Zapisany Formularz (1)
Wyślij Zakończony Formularz
Pobierz Czysty Formularz
Skasuj Zapisany Formularz

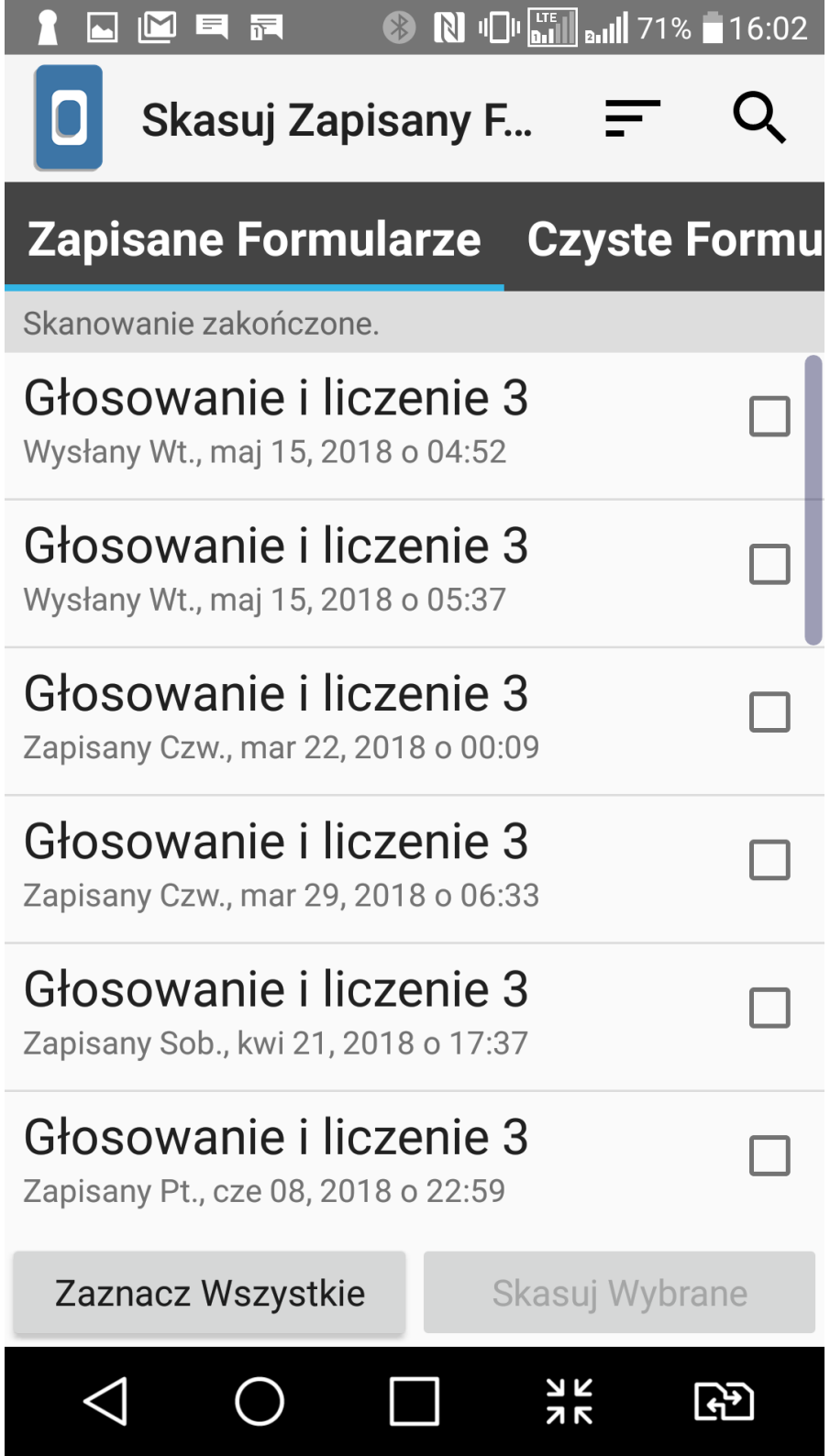

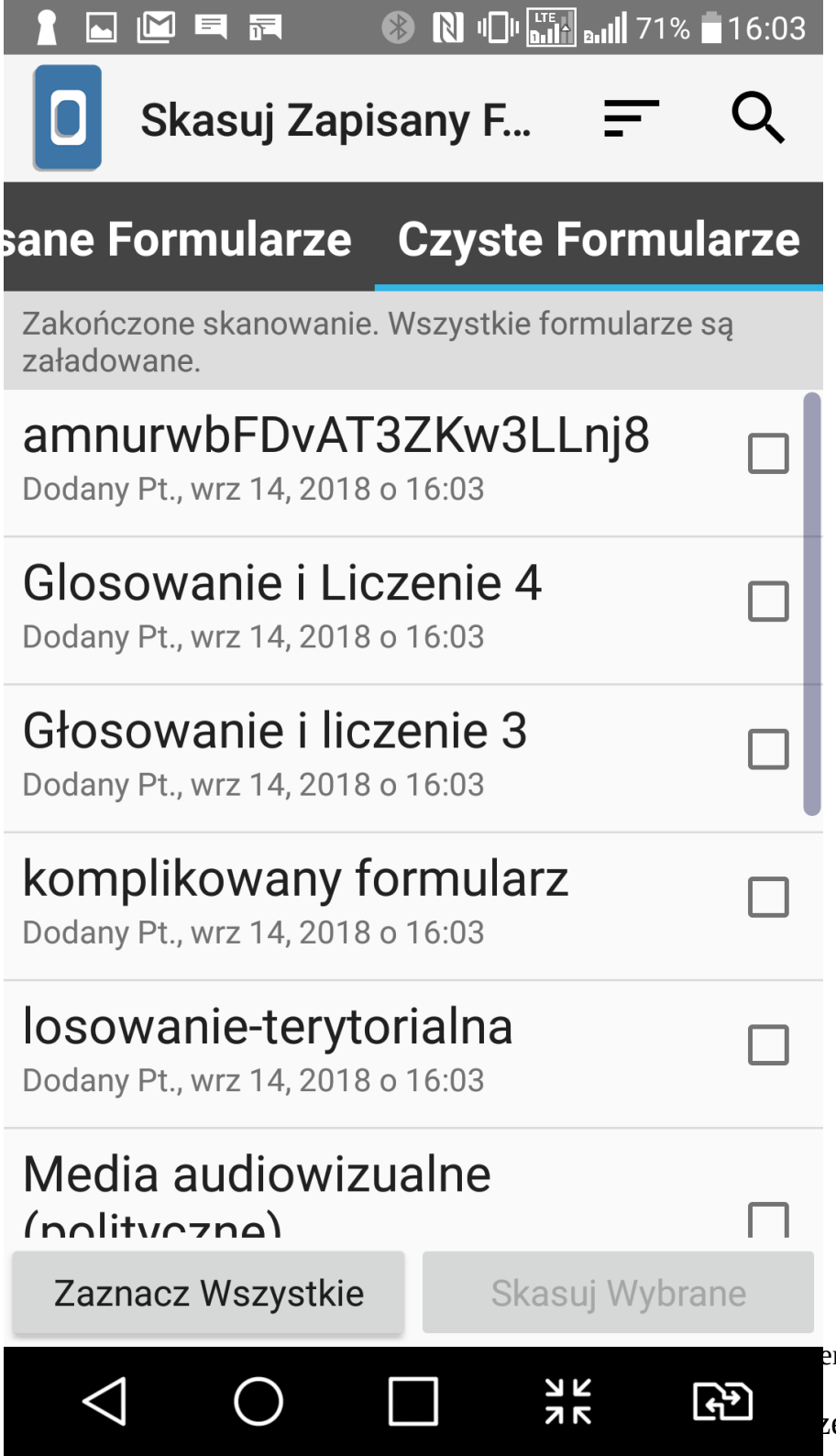

erwatorium
Wyborcze
zewski 53

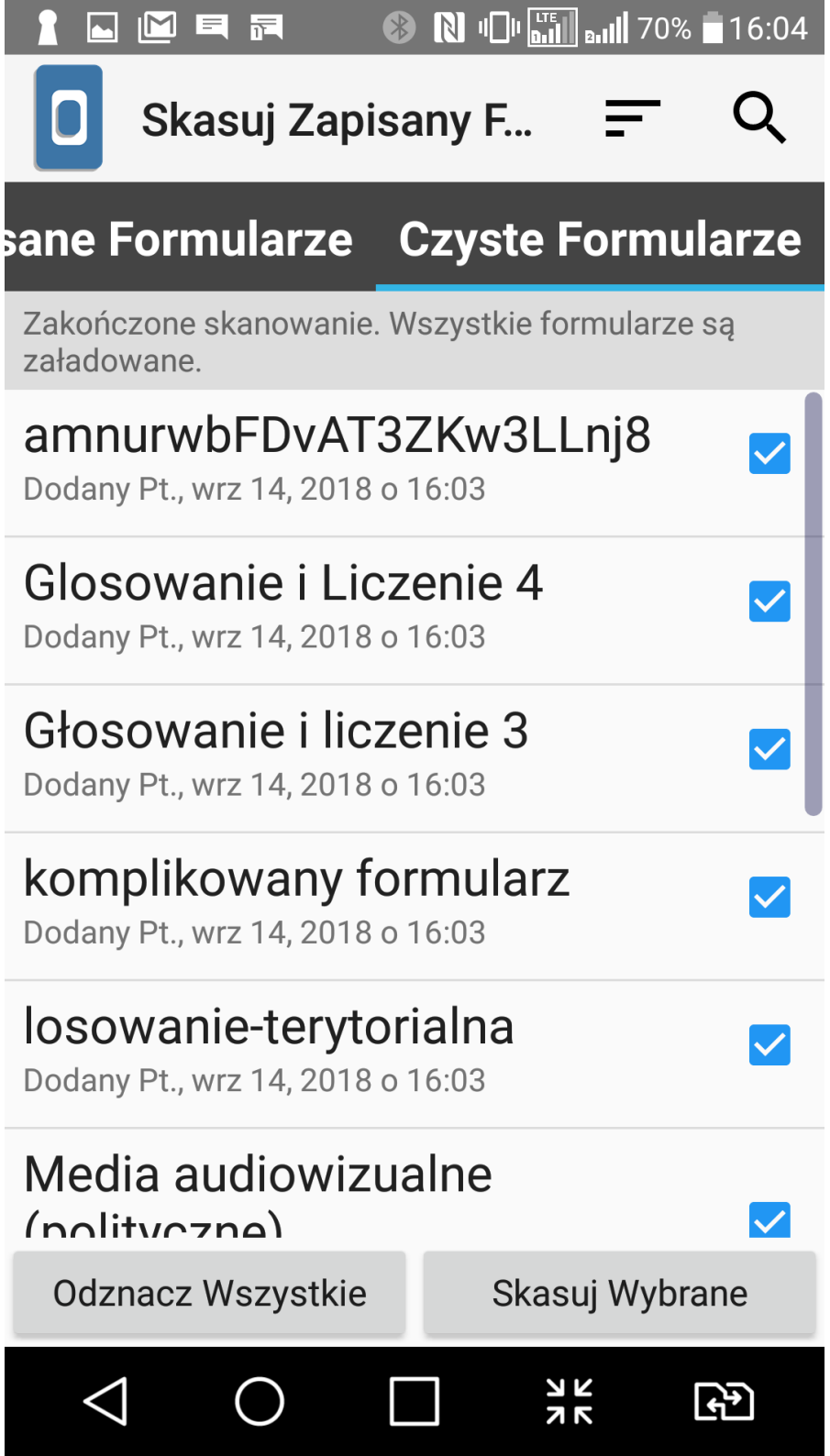

Zapisane formularze, to owoc naszej ciężkiej pracy. Uważamy, żeby nie skasować

Zapisane formularze można kasować

- Po szkoleniach, próbach
- Gdy brak miejsca w telefonie
- Uwaga, by nie skasować czegoś ważnego

Czyste formularze koniecznie skasować na początku prawdziwej (produkcyjnej) pracy

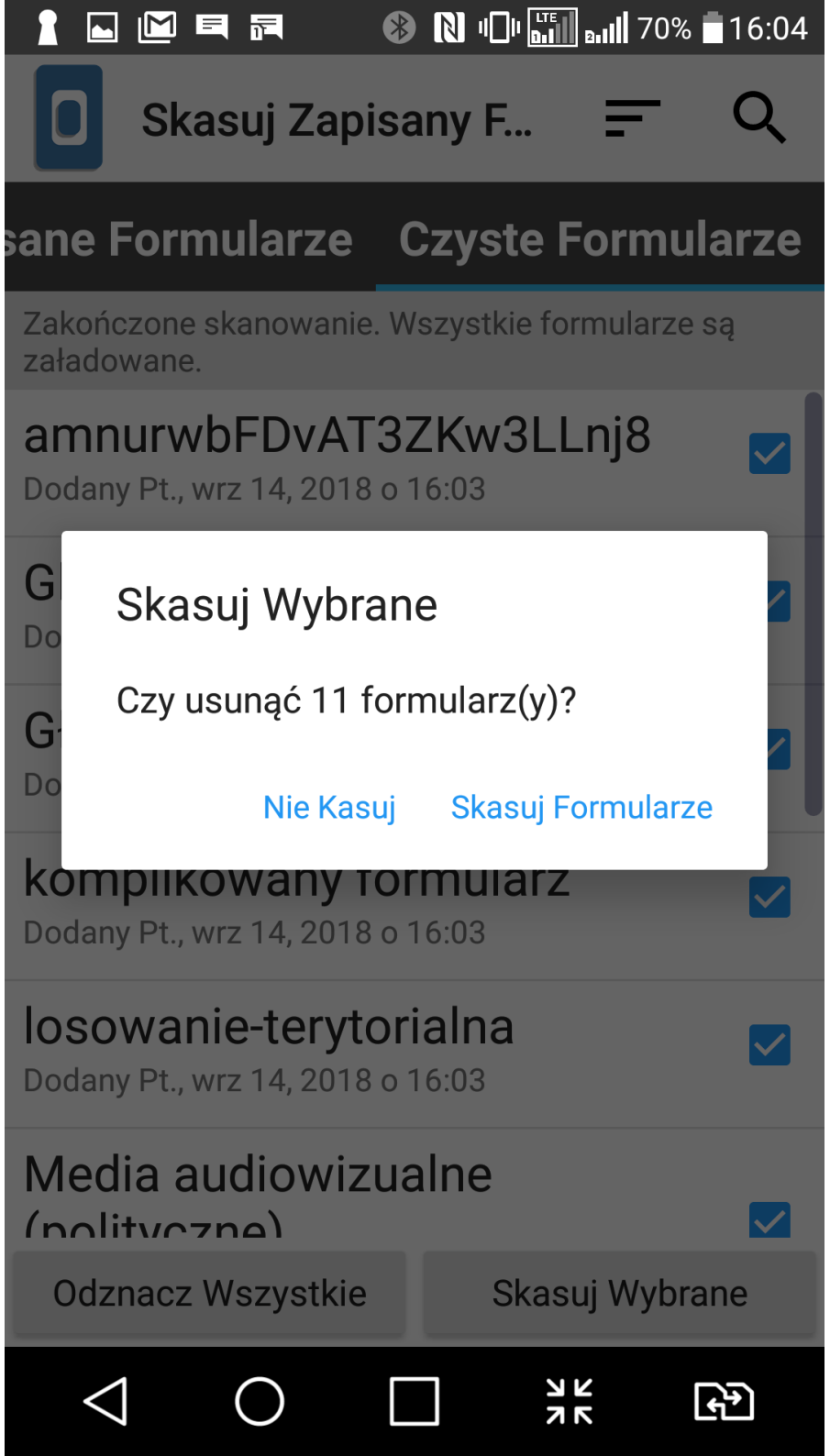
70% 16:04
Skasuj Zapisany F...
sane Formularze
Czyste Formularze
Zakończone skanowanie. Wszystkie formularze są załadowane.
amnurwbFDvAT3ZKw3LLnj8
Dodany Pt., wrz 14, 2018 o 16:03
Skasuj Wybrane
Czy usunąć 11 formularz(y)?
Nie Kasuj
Skasuj Formularze
Dodany Pt., wrz 14, 2018 o 16:03
losowanie-terytorialna
Dodany Pt., wrz 14, 2018 o 16:03
Media audiowizualne
Odznacz Wszystkie
Skasuj Wybrane

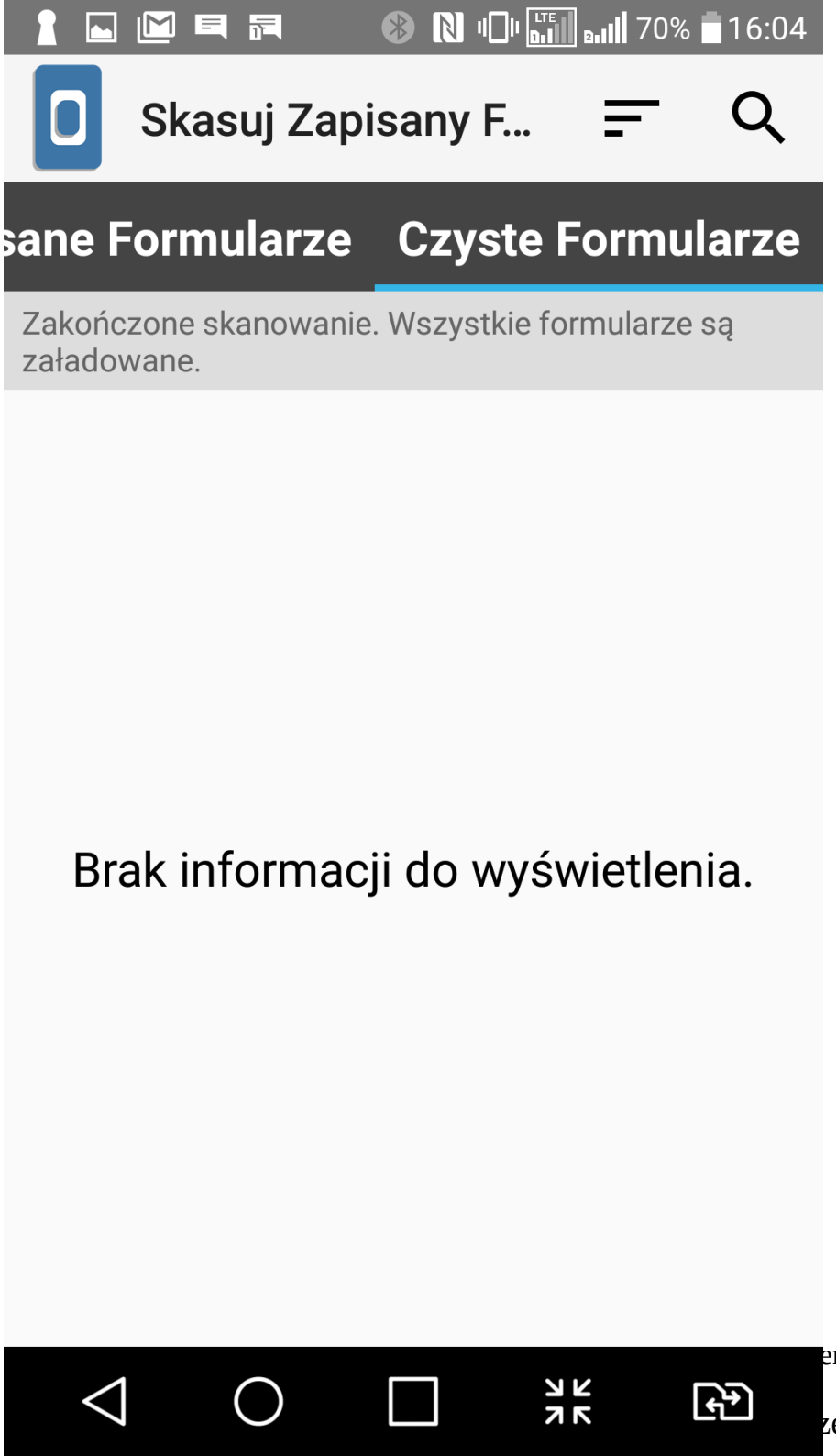
70% 16:04
Skasuj Zapisany F...
sane Formularze
Czyste Formularze
Zakończone skanowanie. Wszystkie formularze są załadowane.
Brak informacji do wyświetlenia.

Na początku pracy produkcyjnej (np. w sobotę przed głosowaniem), po skasowaniu wszystkich czystych formularzy, pobieramy czyste formularze

- Zazwyczaj jest ich mało (przykład poniżej niereprezentatywny)
- Zazwyczaj pobieramy wszystko za jednym razem

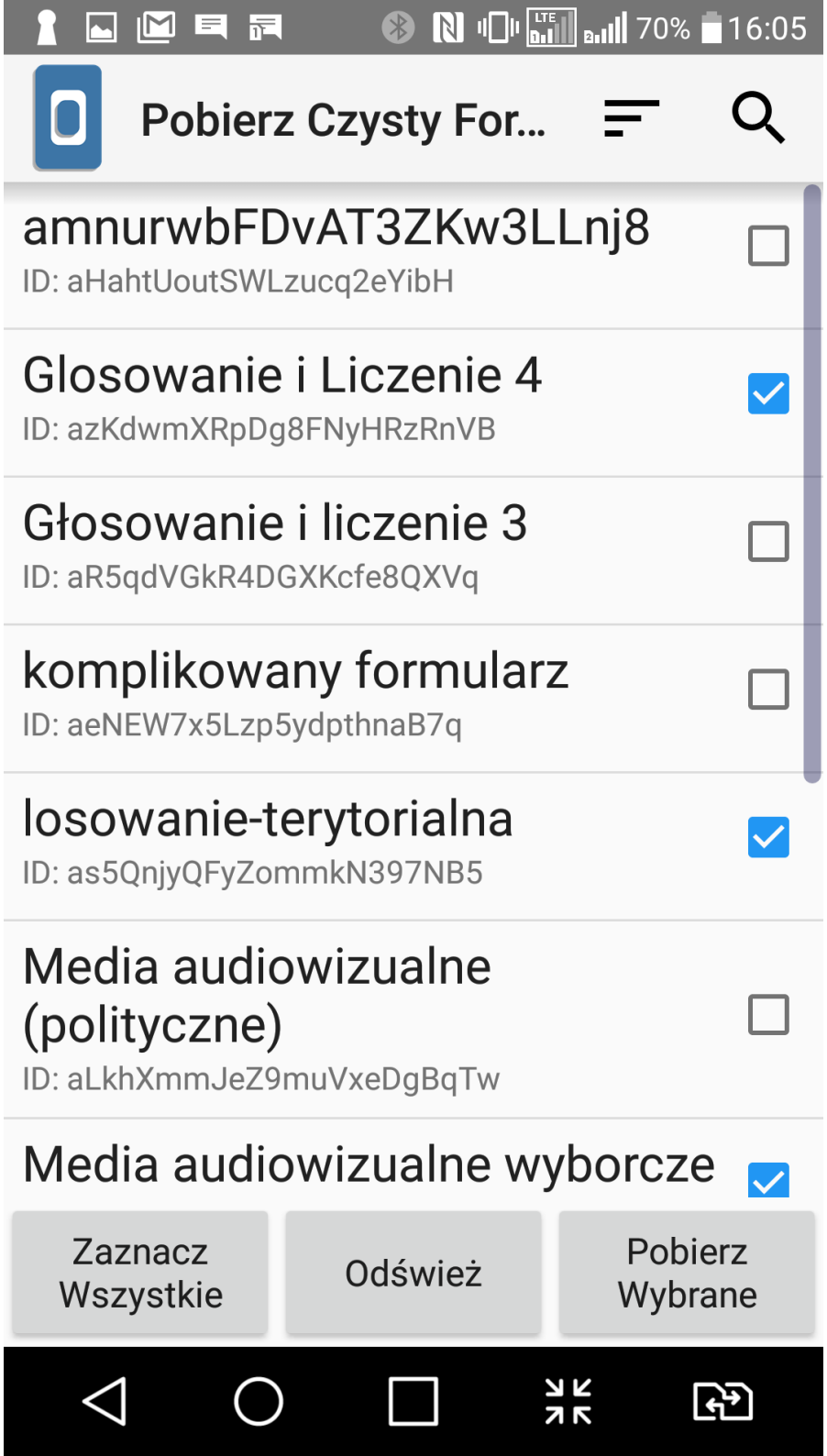
70% 16:05
Pobierz Czysty For...
amnurwbFDvAT3ZKw3LLnj8
ID: aHahtUoutSWLzucq2eYibH
Glosowanie i Liczenie 4
ID: azKdwmXRpDg8FNyHRzRnVB
Głosowanie i liczenie 3
ID: aR5qdVGkR4DGXKcfe8QXVq
komplikowany formularz
ID: aeNEW7x5Lzp5ydpthnaB7q
losowanie-terytorialna
ID: as5QnjyQFyZommkN397NB5
Media audiowizualne (polityczne)
ID: aLkhXmmJeZ9muVxeDgBqTw
Media audiowizualne wyborcze
Zaznacz Wszystkie
Odśwież
Pobierz Wybrane

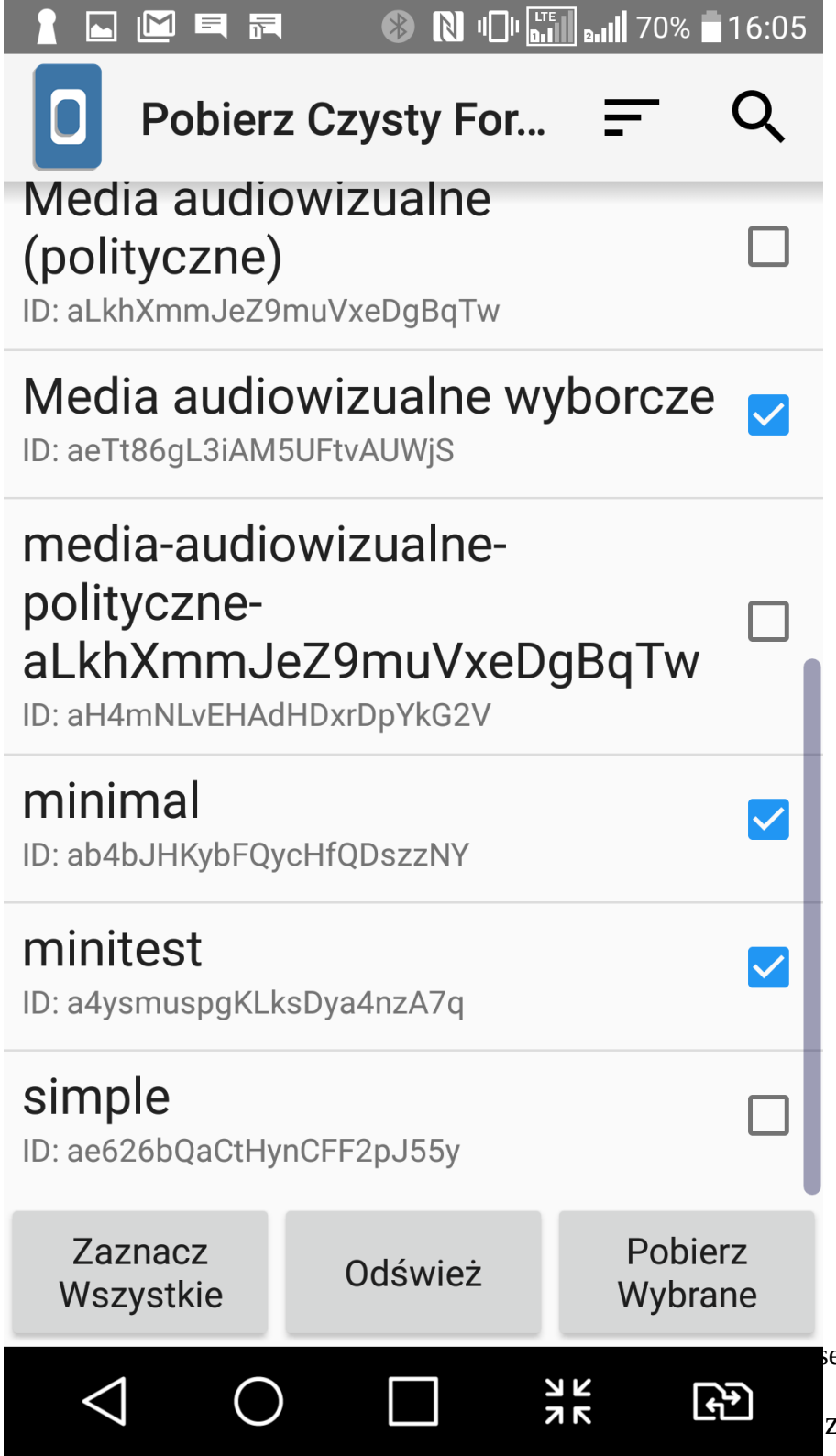
70% 16:05
Pobierz Czysty For...
Media audiowizualne (polityczne)
ID: aLkhXmmJeZ9muVxeDgBqTw
Media audiowizualne wyborcze
ID: aeTt86gL3iAM5UFtvAUWjS
media-audiowizualne-polityczne-aLkhXmmJeZ9muVxeDgBqTw
ID: aH4mNLvEHAdHDxrDpYkG2V
minimal
ID: ab4bJHKybFQycHfQDszzNY
minitest
ID: a4ysmuspgKLksDya4nzA7q
simple
ID: ae626bQaCtHynCFF2pJ55y
Zaznacz Wszystkie
Odśwież
Pobierz Wybrane

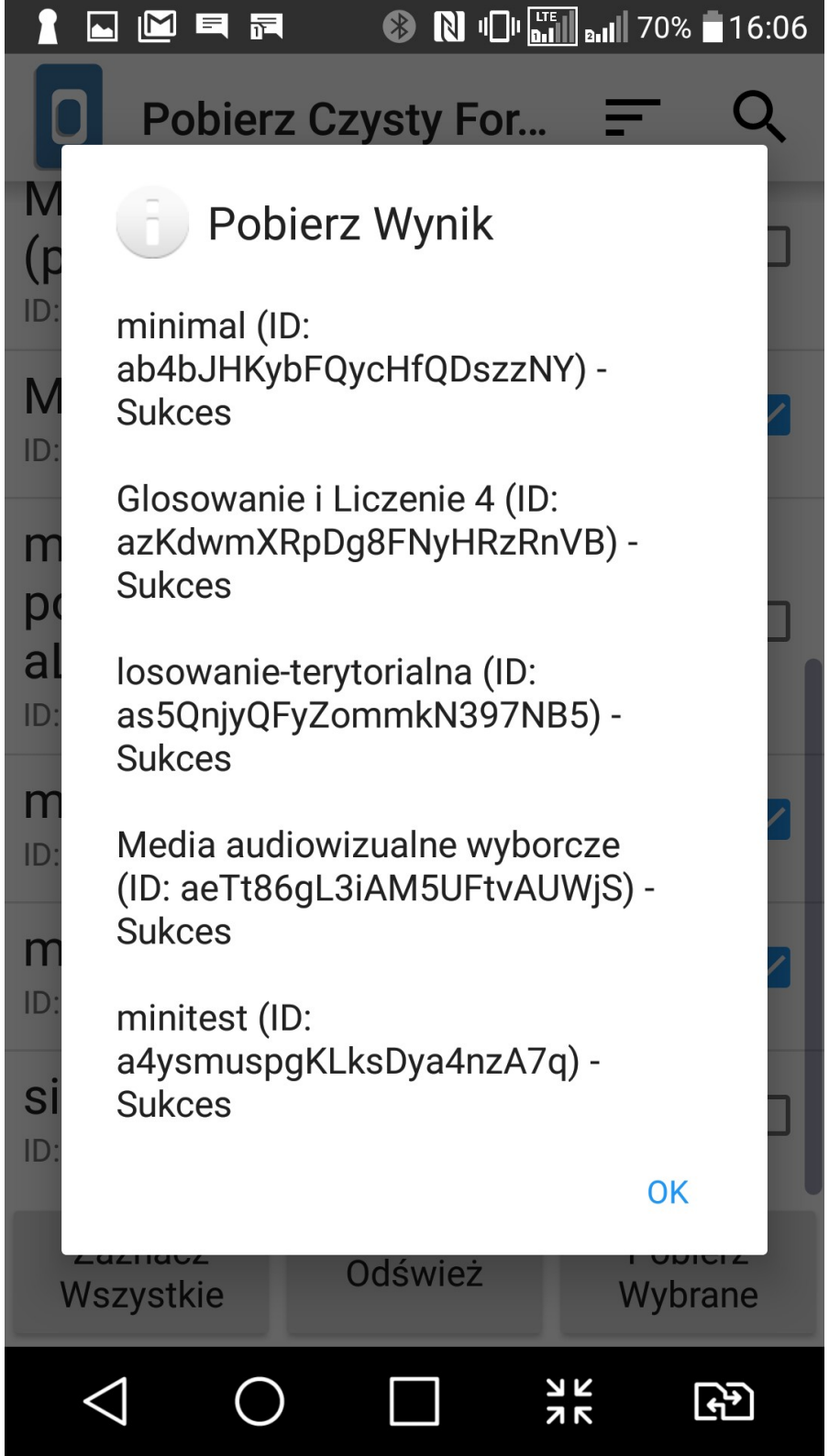

bserwatorium
Wyborcze
iszewski 58

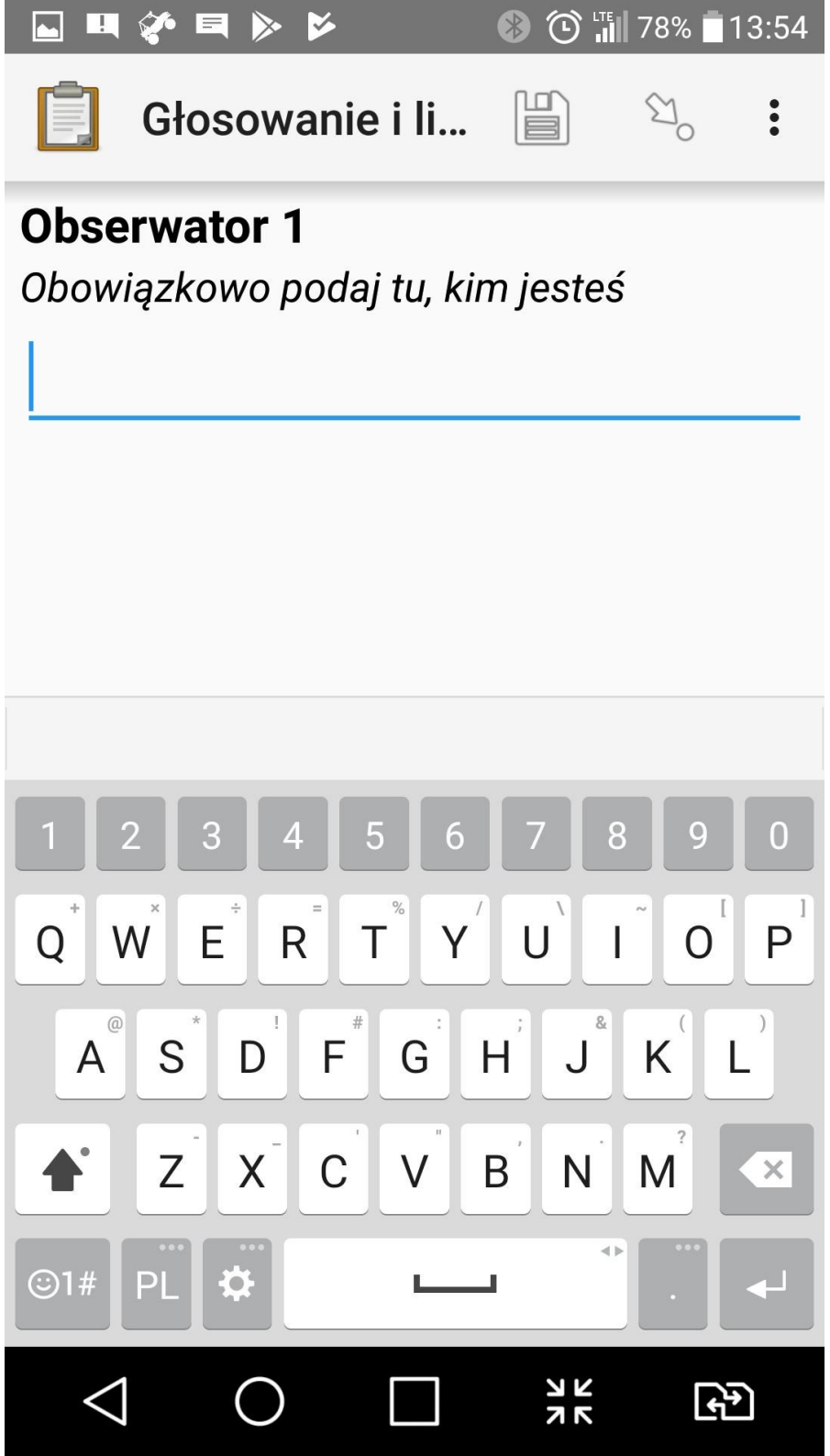

Strzałka z kółkiem pozwala przejść do „spisu treści” (listy pytań) formularza.

Ważne, gdy formularz jest długi, a wypełniamy tylko niektóre pytania

- np. członek komisji
- np. korekta formularza po wypełnieniu, a przed wysłaniem

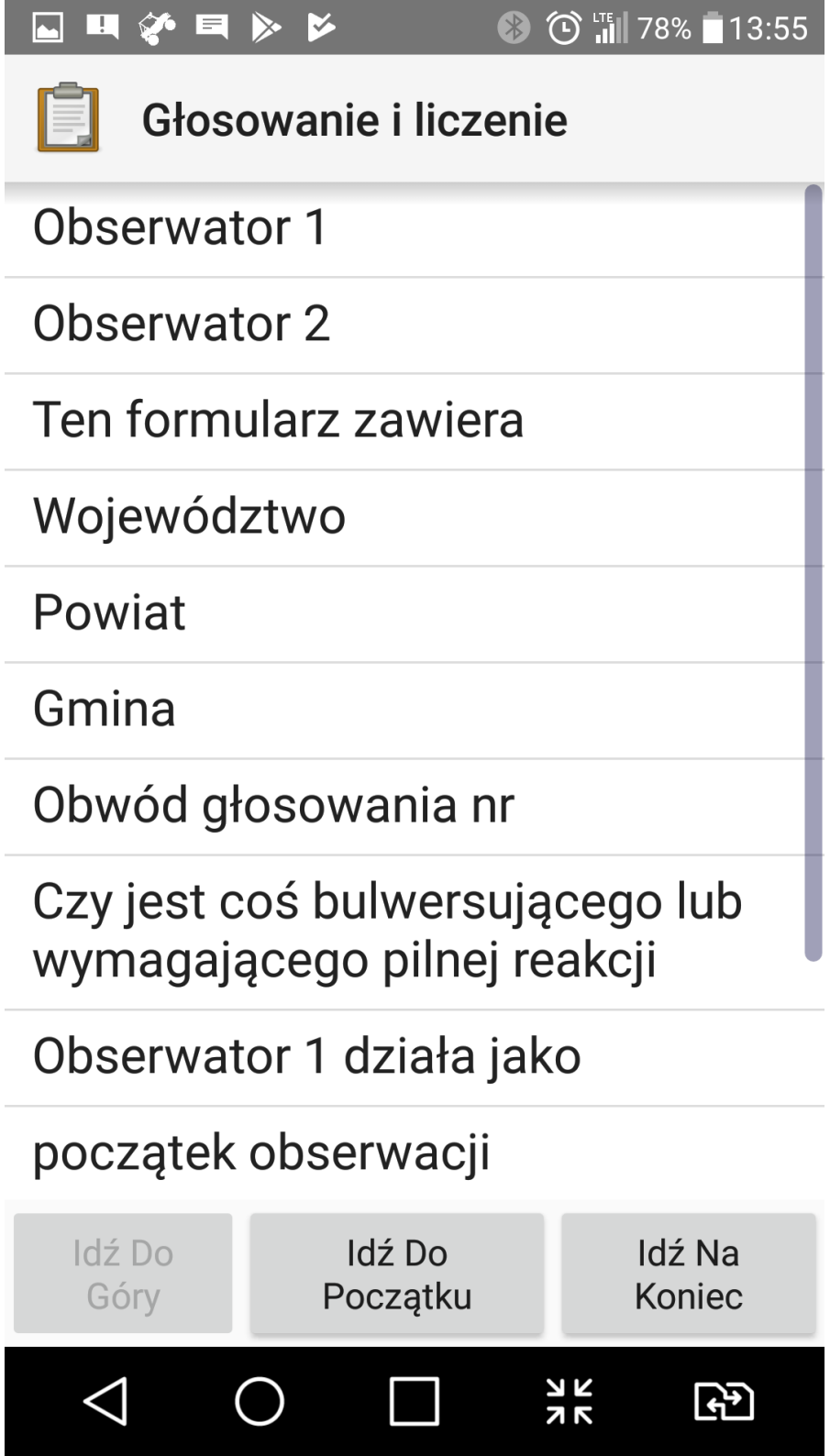
78% 13:55
Głosowanie i liczenie
Obserwator 1
Obserwator 2
Ten formularz zawiera
Województwo
Powiat
Gmina
Obwód głosowania nr
Czy jest coś bulwersującego lub wymagającego pilnej reakcji
Obserwator 1 działa jako
początek obserwacji
Idź Do Góry
Idź Do Początku
Idź Na Koniec

78% 13:56
KoBoCollect > Wyślij Zakończo
Głosowanie i liczenie
Zakończony Śr., lut 28, 2018 o 13:56
Przełącz Wszystkie
Wyślij Wybrane

Sprawdzaj, czy

- ukończyłeś formularz
- wysłałeś formularz

Z nieznanych mi przyczyn, ja muszę wysyłać formularze, chociaż zaznaczyłem „**wyślij automatycznei przez sieć**”

Obserwacja głosowania i liczenia głosów

Status obserwatorów (1)

- **Członek komisji wyborczej (obwodowej lub terytorialnej)**
  - Państwowe wynagrodzenie
  - To nie obserwacja, ale można wiele zobaczyć
  - Powinien uczciwie wykonywać zadaną pracę
    - można to połączyć to z wysyłaniem uproszczonych raportów
      - Uproszczenie polega na tym, że wybieramy uproszczoną wersję formularza i odpowiadamy tylko na niektóre pytania
- **Mąż zaufania komitetu wyborczego**
  - Status nie bardzo pasuje do obserwatorów z ramienia Obserwatorium Wyborczego
  - … ale chcemy współpracować z osobami partyjnymi o tym statusie

Status obserwatorów (2)

- **Obserwator społeczny**
  - Uprawnienia męża zaufania z wyjątkiem
    - składania uwag do protokołu
    - obecności przy przewożeniu dokumentów do terytorialnej komisji wyborczej

Status obserwatorów (3)

- **Obserwator międzynarodowy**
  - Jak obserwator społeczny, dla organizacji zaproszonych przez PKW przy współpracy z MSZ
  - Możliwe dla Polaków, przy współpracy z organizacją zagraniczną

Obowiązkowa obecność w pomieszczeniu

W każdym czasie

- Przewodniczący lub wice
- 2/3 składu

Takie jest prawo (od jego naruszenia świat się nie zawali)

Urnowy („strażnik urny”)

Pilnuje urny oraz tajności głosowania w chwili rzucania głosu do urny (ale nie w innych chwilach)

Fotografie, filmy w czasie głosowania

Ustawa nie przewiduje prawa do fotografowania podczas głosowania

Stanowisko PKW:

– wyborcy mogą fotografować bez naruszania tajności

– dziennikarze mogą fotografować za zgodą fotografowanych

Moje stanowisko:

- **Nie robić żadnego zdjęcia czy nagrania, które narusza tajność głosowania (ta reguła obowiązuje również wtedy, gdy chcielibyśmy udokumentować, że w lokalu naruszana jest tajność)**
- Nie fotografować bez ważnego powodu
- Fotografować, gdy jest ważny powód
- Nikt nie może nam zabrać już zrobionego zdjęcia

Nasze zachowanie

- Jak się zachowywać w niespodziewanych sytuacjach
  - Raczej fotografować i nagrywać (bez naruszenia tajności głosowania)
    - fotografowanie w czasie głosowania ma niejasny status prawny, robimy to tylko w uzasadnionych wypadkach
    - nikt nie ma prawa żądać od nas skasowania już zrobionej fotografii lub odebrać nam siłą aparatu fotograficznego

Nasze zachowanie

- Jak się zachowywać w niespodziewanych sytuacjach (cd)
  - Pytać (miło i uprzejmie)
  - Jak każą odejść – nie odchodzić
    - odpowiedź ekstremalna z naszej strony (użyć w ostateczności): "no to będzie pan musiał wezwać policję, żeby mnie stąd usunęła"
  - Pytać bardziej doświadczone osoby z Obserwatorium Wyborczego (telefon)
  - Wykazywać stopień bezczelności proporcjonalny do wiedzy i doświadczenia, ale generalnie wysoki

(te uwagi dotyczą obserwacji całego procesu wyborczego)

Nasze zachowanie

- W przypadku błędów (w odróżnieniu od prób oszustwa) komisję krytykujemy dyskretnie, najlepiej pod nieobecność wyborców
- Nie mamy prawa udzielać instrukcji wyborcom
- Ignorowania obowiązku tajności głosowania jest nagminne, problem nie jest rozumiany
- Prawdopodobnie jednym z zadań Obserwatorium Wyborczego będzie głos w dyskusji na temat „czyja to wina, że wybory były źle zorganizowane”

Formularz obserwacyjny wieloczęściowy

- Części są niezależne (podstawowe dane, głosowanie, liczenie, protokoły)
- Można wypełnić jeden formularz wieloczęściowy lub kilka mniejszych – to nie ma znaczenia

  … ale trzeba wysyłać informacje na bieżąco, jak tylko się pojawiają (przez cały dzień)
- Całodzienną obserwację głosowania rozbijamy na kilka formularzy

Ponadto

W dniu głosowania dobry obserwator uczestniczy w mszy świętej.

Do wszelkich pilnych spostrzeżeń mamy adres alarm@ow.org.pl

Do kopii protokołów wysyłanych przez osoby nieuczestniczące w systemie obserwacji mamy adres protokol@ow.org.pl

Informacje uzupełniające

Dokument Kopenhaski KBWE (1990)

(8) Państwa uczestniczące wyrażają pogląd, że **obecność obserwatorów, zarówno zagranicznych, jak i krajowych, może korzystnie wpłynąć na procesy wyborcze w państwach przeprowadzających wybory**. Dlatego **zapraszają** one **obserwatorów ze wszystkich innych Państw uczestniczących w procesie KBWE oraz wszelkie instytucje i organizacje prywatne**, które wyrażą odpowiednie zainteresowanie, do obserwacji przebiegu ich wyborów krajowych w zakresie przewidzianym przez prawo. Będą one również dążyć do tego, aby ułatwić podobny dostęp do wyborów na poziomie niższym niż krajowy. Obserwatorzy ci będą zobowiązani nie ingerować w proces wyborczy.